

ГРАДСКИ БАНДИН

Г. Драгољуб М. Лазаревић
учитељ и управитељ школе
село Рабровача
пошта Младеновац

НЕЗАВИСАН ОРГАН

Уређује:
РЕДАЦИОНИ ОДБОРИЗЛАЗИ
ЈЕДАНПУТ
НЕДЕЉНОВласник и одговорни уредник
Божидар Недељковић,
Призренска улица бр. 25

Број 1 ДИНАР

ПРЕПЛАТА:
За годину Дин. 50
" 6 мес. " 25
" 3 " 13Огласи се примају
по тарифи.За огласе полаже се
новац унапред.

Број 8

Пожаревац, недеља 23 фебруара 1941 год.

Година 46

МОРАЛНА ОПАСНОСТ

Многима ће се вероватно, учинити овај наслов неразумљив. Огуда, неразумљив, што може да буде двосмислен. Али, не треба више од две речи, па да се схвати правилно, на име, да се схвати онако како је постављен. Те су две речи: **животна опасност**.

Има ли кога да не разуме ове две речи? Има ли кога да не схвати свак значај и садржину њихову? Верујем, да нема. Али, ипак, пред нашим насловом многи ће застati а многи га озбиљно неће ни узети. Ипко се морална опасност може не само објаснити већ и упоредити па и изједначити са животном опасношћу, о њој се данас мало говори и не истиче се онолико колико заслужује, да би се отклонила евентуална опасност и по сам живот како народни тако и лични. Другим речима, **морална опасност**, не узима се тако озбиљно.

Истичући ово питање, имамо у виду данашње прилике у којима живимо, у којима се налази наша земља и околности под којима живи наш народ. Имамо, такође, пред собом историју — храбру и славну прошлост нашег народа, противу које се боре, и хоће да је обесвеге, **ситне и мале душе** — плаћеници разних интернационала.

Несумњиво, да из уснама сваког грађанина наше земље лебди даноноћно питање, како ће се завршити ова мучна неизвесност. Ови који треба и који су позвани да воде народну бригу, труде се да не изневере народно надање. Али, зато и они полажу наду у свој народ. Полажу наду у његову храброст, поштење и љубав према Отаџбини, коју они у име народа воде. Једном речи, полажу наду и верују у морал народа

Морал — дух храбости и појртвовања, који је у прошlostи стварао а који у от-

судном часу треба да брани остварене тековине слободе и независност, данас је најважнија ствар. Међутим, оје баш у опасности, јер:

„Са чим ћено изаћи пред Илијом I пред друге српске војводе.“

Та морална опасност постоји већ поодавна. Од оног дана, када су пред затвором народном душом гусле јаворе у заборав пале а народне песме умукнуле: **када је мистичан дух масонства, постављен на реалној основи је врејских напиталиста, завади да би владао.**

И, заиста, наши напредни, школонани људи, често пута, нису ишли путем национализма да би конструктивно изградили будућност своје вемље и народа већ су се губили у препирању и надмудривању око туђих белосветских теорија.

Успели су народни непrijатељи да, кроз школе штампу, филм и других срестава ослабе дух народа и уздигну све друге теорије над свето-савском теоријом.

Градске, варошке масе, тај културни део нашеј народе — тако се бар сматра — почeo је да изиграва туђинску отменост и напредност. У име прогреса стидео се своје прошлости и свога имена.

Село је пошло за чаршијом. Угледало се на њу у добру, па то чини и у злу. Једна пословица каже: „Речи повлаче али и примери вуку за собом, па тако је било и у овом случају.

Шта се десило са нашим сеоским светом? Не треба ини даље. Ето вам послератног стања. У подражавању село, особито сеоска младеж, иде тако далеко да озбиљном свету а нарочито варошком, у погледу моде на пример, служи за потсмех.

То слепо подраживање, да употребим природан и народни израз, „Мајмунство“ јесте

један од највиднијих знакова моралне опасности.

Велика је трагедија баш у томе, и циљ је овом напису, да скрене пажњу надлежнима на чињеницу: да „Мајмунство“ прелази границе, јер: „Не једе се све што лети.“

Оно није више ствар само појединача, већ захвата читаво друштво. Од те велике, слабости болује: брак, породица, па даље.... И, поједине институције, које треба да су темељ морала, доводе га у опасност.

У духу колективизма све се колективира. Од оних, који треба да покажу највећу измет, често пута из жеље за угледањем и подражавањем, није било размишљања. Али, зато бивају изјаве: ово смо опробали па није ефикасно... Сад мењамо, па ћemo друго да уведемо.

О, колико непознавања народног живота, чији се дух и морал слаби на овај начин. Ко нема хладнокрвности, он ствар прејудицира, и то све на штету оног морала кога треба чувати за дванести час.

Ром.

ЧЕМУ ТО ВОДИ?

Ови су дани пуни разних приредба и забава. Нема забаве, која није посвећена као ретко која просветна приредба. Свет хита, жури, оставља и послове да се разоноди и забави у кафничком диму и тамошњем расположењу. У ове дане, и сва друштва, подружине и удружења одржавају своје годишње скупштине. И оне су прилично посвећене. И ту, пре неки дан, заказао Месни Одбор Аеро Клуба „Наша Крила“ своју годишњу скупштину за 16. фебруар. Штампане су позивнице за овај случај, разаслате свима на жалост и срамоту и онако малобројним члановима у граду. А кад је дошло време да се скупштина отвори, моргла је бити одложена из најсремих разлога. Јер у целом Пожаревцу није се могло наћи више од пет људи, који су дошли на ову скупштину. Више од пет људи није могло да да овој на да све дубоко националној мисли град од преко 15.000 становника.

На још већу жалост и срамоту целог града, у време кад је била

заказана скупштина, и корзо и све кафане у граду биле су препуне света. Људи су своју забаву и своје лично уживање претпостављали раду за опште добро и народну сигурност. И овај вас је случај нагињао на озбиљно размишљање.

Код вас је, бојмо се, дух уживања и разоноде сасвим потиса дух националне свести и одговорности. Свет се збэр-вио, и одвој уживању и забави. А већ види, да су му се над главу надисли тако мутни облаци, од којих би требало да претрне — и да се узме у памет. Јер више не сме бити времена за губљење! Приближује се час, кад ће Краљ и Отаџбина захтевати од сваког од вас, да оставите насладе и уживања и предате се раду за добро целог народа, ако желимо да се цели, читави и чисти изучимо из страног вртлога дванаеста.

Аеро Клуб већ думчио за забаве и разоноде, већ за национално васпитање и херојски одгјај легиона наше омладине. И Краљ и војска одали су му своје највеће признање, које вије много да стекне код својих људи и чланова. Чему то води? Чему води ова нехатност и онај немар, ово судбносно неразумевање најпознаваји? Једно звамо, да никако и никошто не воде добру. И, ако једног дана будемо сви скупо платили неуважавност своју, немар и нећат свој будимо мирни и спокојни и знајмо, да смо казну и заслужили.

Југославија вије мала. А њен Град Пожаревац је једини, који вије дао овој овик плешемантој идеји, покрету најпотребнијем за одбранбену снагу Отаџбине више од пет људи. Тргните се, пожаревљани, јер је ово последни час Ваша деца сеју кости своје младе по свим крајевима наше Отаџбине, жртвујући се за част и величину нације, за чистоту свога веба. А ви, ви нећете да поклоните презирних пола часа тој својој деци и својој Отаџбини. Тргните се и пробудите, па не зајоравите да се забавама и игранка ма вије стварала ова света земља, већ несебичним жртвама и светом краљу! Прените се и увидите, да само сложним, заједничким снагама можемо створити себи лепшу и сигуруји будућност, у коју ће опет ваздухопловства играти прву улогу.

Чувате своје небо, које вам пружа, толико благодати и добра, толико чести и поштовања!

Сви и све за наше небо!

ав.

Пред скупштином Удружења занатлија у Пожаревцу

До пре отприлике две, па можда и једне деценије нити друштво нити пак меродавни фактори, врло су мало посвећивали пажње занатлији и његовом културном развитку. Раније и у том периоду времена, једна огромна већина занатлија или је била полуписмена или пак уопште неписмена, тако, да је тај сталеж, због овог врло важног културног и просветног недостатка много патио и преживљавао многе и многе горке, па можда и неподношљиве часове. Недостајале су Стручне Продужне Школе као и готово све друге инстанце позване да се стварају о културној структури занатства и о његовој организацији и стабилности.

Међутим, што се више ишло напред у живот све се више увиђало и најзад увидело да је занатство један врло важан фактор у привредном животу, као и то, да је његово учешће на пољу привредног живота неопходно. Стим заједно указала се и потреба организовања занатства на модерној основи и на бази културној и просветној. Почело се много посвећивати пажње занатству у том правцу, и оснивањем Удружења занатлија, Окојуних одбора и стручних Продужних школа, као стварањем многих занатских комора, и увођењем модерне администрације у њима, успело се донекле да занатлија и са те стране буде обезбеђен и отворен је пут да се занатлији у том правцу све више и више помогне.

Будући, да све неизгоде и сва зла која долазе најпре и највише погађају занатлију, те кад се зна да занатлија носи на себи један врло важан и деликатан задатак, онда стварање за ствар нашег занатлије треба да буде све интензивније и брижљивије како од стране државних тако и самот управних и приватних органа.

У свом кратком уводу речамо да у циљу што бљут ста-

рања за напредак занатства основана су и постаје у сваком већем месту Удружења занатлија и Окружни одбори Занатских Удружења. Задатак и улога ових удружења и одбора врло је важна и ако се уњима ради објективно и савесно онда су они велика гаранција за постигнуће замисљеног циља.

Међутим, нажалост многа удружења и одбори у нашој земљи налазе се у рукама несавесних и необјективних занатских претставника и неспособног административног особља, тако, да због тога, занатлије у многоме трпе и стоје на „мртвој тачки“.

На срећу, тај и такав случај у нашем Удружењу занатлија: Окружном одбору занатских удружења, уопште не постоји, тако, да је овде на јавном месту потребно подвучи да се сви послесви припадају им обављају на општу корист и задовољство занатлија. Управно и административно војство врше своју дужност беспрекорно и чине свештено у њиховој моћи да се нашем занатлији донесу користи и благодети.

Због тога, нико и не помисља да на претстојећој скупштини, проговори ма шта против рада Управе и секретара, а ми са овога места можемо само да потврдимо да зато уопште и нема потребе и у напред да пожелimo војству овог удружења успешан и овако користан рад и за будуће три године.

В. С. Г.

КРОЗ ПОЖАРЕВАЦ

Примито се

Садашње време је такво да се не само народи неће и појединци обрачују и обавештавају о веома видицима и стварима, за шта би у обичним приликама требао врло великих из година и деценија. Поремећаји у Европи који запљускују

и нашу земљу опомињу нас и покazuju нам пут, да се имамо и мы сви овде побринути да што више и лакше произведамо намирнице мужје за одржавање.

И зато је прво да се сви земљишта обраде и засеју, да се гаји што више стоке.

У томе циљу се подижу већ на много места фабрике уљарице, јер уље је потребно изамењује и свинjsку масу.

Поред свих уљарица има и других предузећа за производњу.

Па када је тако и када се то већ увиђа, зашто се и у Пожаревцу то не предузима, када томе има и потребе, има и услове: капитал код наших трговца, ради снаге и материјала, сировина.

Створимо и ми нашем живљу корисно занимље и зараду и користимо производњачама и потрошачима.

А.

Један радан јубилеј.

Прошле недеље, у хотелу „Гранд“, наш уважени и добро познати прота г. Јуба Радовановић, у кругу својих пријатеља, стварају и млађих другова, скромно је прославио педесетогодишњицу свога јавног рада и свештеничке службе.

Лепо је било видети старога прату како, озарена лица, задовољано што је преживео многе недаће на које своје цркве и државе тако и своје личне и што је доживео у својој седамдесет и трећој години живота свај редак јубилеј, поздравља своје другове и пријатеље.

После његова говора у коме је, на првом месту, захвалио Богу што му је помогао да прође кроз много искушења како у рату тако и у миру; и у коме се захвалио пратним на пажњи, говорио је Архијерејски заменик прота г. Добривоје Лучић, адвокат г. Михајло Костић и Арх. помесник прота г. Драг. Маринковић.

Архијерејски заменик прота г. Добр. Лучић, члан Цековеног суда, као изасланик Њ. Преосвештенства Епископа г. Венијимана, поздравио је слављеника лепим говором, у

име Преосвештениог Владике и у име своје жељења, да му Господ Бог подари крепост и здравље, како би на варанку свога овога земљишног живота послужио св. цркви и народу чисто и поштено као и до сада. Затим је прота Лучић прочитав и писмо Њ. Преосвештенства упућено слављенику, који је са приступом отпевао: „Исполасти Деспот“.

М.

Забава Држ. трговачке академије

У суботу 1 марта т. г. Државна трговачка академија у Пожаревцу приређује своју велику забаву са одабраним програмом и игранком у великој сали трговачког дома. Чист приход са ове забаве уступа се школском фонду ове Академије, за потпомагање сиромашних ученика.

Забавно вече Кола Срп. сестара

Кола Српских сестара са Одбором Госпођа преређује 1 марта ове године забавно вече у Гранд Хотелу у корист исхране сиромашних ученика народних школа из места. Одбор Госпођа улаже много труда да би ово вече пружили што више пријатељи посетиоцима, па се с тога и нада да ће цењено грађанство својим присуством и прилогом помоћи рад овог одбора. Управа

СКУПШТИНА

Давас, у недељу 23 фебруара у 9 часова пре подне у сали кафана „Браничево“ одржана је ликитација за 2 март т. г. у општинском кафани.

1) За давање киоска под закуп у градском парку одређена је ликитација за 2 март т. г. у општинском кафани.

2) За давање под закуп општине, тротоара код парка одређена је ликитација за 9 март т. г. у општинској кафани.

3) За давање под закуп општинског ћубрета и ћубрета са житне пијаце одређена је ликитација за 9 март т. г. у општини, кафани.

4) За продају старијих расходованих амора, оглаша и др. има да се одржи ликитација 28 фебруара.

ПОДЛИСТАК

С рујнског јавника превео
Јеромонах Михаило Ђусић

Чобанин Петар Лупу

Румунија преживљује тешке дане. Несреће које су свашиле ову православну и суседну земљу, нису дошле изненада, без претходне опомене. Једна таква опомена, можда најсважнија, упућена је преко чобанина Петра Лупу, чију историју овде доносимо.

— Наставак — 6)

Госпођа рече зашто је дошла и замоли Петра да јој помогне. Он јој се обрати током пуних прекора: „Шта тражиш код мене са овим господином? Зашто ниси дошла са својим мужем? Где си га оставила? и када његово име. Госпођа се извини да јој је муж болестан и Петар је отаусти речима: „Дођи са својим мужем“. Други пример: једна жена прилази Петру са двоје слепе деце и он јој каже: „Твоја деца су слепа зато што су рођена из греха. Ниси их зачела са својим мужем него с рођаком“. Жена призна. Још један пример: један богат саљак и мијави Петру да би дао сву

своју имовину за подизање пројектованог манастира у Маглавиту. Петар му одговори: „Бог не прима твој новац, јер је украден“. Сељак се исповеди да је крао по возовима и тако се обогатио. — Тако прича у једном предавању тадашња декан теолошког факултета у Букурешту Ј. Михалческу, а давашњи митрополит молдавски Иринеј.

5. Учени људи о Петру Чебенину. Као се о Петру и његовим чудима развила дискусија у граду и селу, по кафезима и селајима, у бурделима и салонима, у редакцијама дневних листова и научних часописа, као универзитетима, и за ћеленцима — многи учени људи појурише у Маглавит да се на лицу места увере о чудима и да утврде: да ли је чобан у Маглавиту неки занесења и умоболни тип, као што кажу једни, или је истигини весник воле Божје и чудотворац, као што мисле други.

Др. Драгош Пратоновеску, професор универзитета у Черновицама, познавац, књижевник и критичар, пошто је отишао у Маглавит пише:

Уздржавао сам се да кажем и једну реч о Петру Лупу пре него што га видим у Маглавиту. Признајем да сам сумњао. Сви у себи имамо неког latentnog паганизма. Многи православци, чак и „најправославнији“ немају ништа заједничко

ко са црквом осим што скину кавлу кад уђу у њу. Нисам од оних последњих, али нисам ни од оних који седе за трпезом са чудом. Сваки однос између мене и чуда прекинуо се још од моје шесте године. Или, ако хоћете, дозволите ми да се вратим на своје шестогодишње детињство и да вам посведочим да се у Маглавиту догађају чуда. Чудо је у Петру Лупу, као што је Петар Лупу у чуду. У Маглавиту заиста живи човек који потпуно и искључиво живи у Богу, као што Бог живи у човеку.

Да би објаснили појаву у Маглавиту не треба да идемо далеко. Петар Лупу је бесумње најчиšćији душа од свих који живе на земљијом глобу. Акт милости, којом га Бог обдарио, ект простодушности, узвишање његовог „ја“ у току 27 година под угледом Господње благодати, пастирска и сеоска усамљеност, анђелска чистота — све је то учинило да од једног чобанина постане надземаљско биће (Новине „Запост времена“ од 7 новембра 1935 године).

Кад се у интелектуалним круговима поставио проблем душевног здравља чобанина Петра Лупу, једна научна медецинска комисија упути се у Маглавит да простира појаву Петра Лупу. После дугог разговора са Петром Претседник ове комисије Др. Маринеску, про-

фесор медецинског факултета у Букурешту, даје следећу изјаву:

Дошао сам овде да се уверим да ли доиста чобанин Петар Лупа пати од веће душевне болести, као што неки гоноре. Уверио сам се да не само није умоболан, него да је здравiji od многих који се сматрају да су здрави. Његова проповед је са схватањем високог морала. Хришћанска вера стоји изнад других вера узвишијим моралом. Констатовано сам да чобанин Петар Лупу проповеда са одушевљењем овје узвишијени морал. Лепим стварима задахују је душе слушалаца зато не могу а да га ве похвалим и да му честитам стежући му руку пријатељски Бог да га поживе здрава.

Кад је Др. Никифор Крејник, професор теолошког факултета у Букурешту, посетио Петра и запитао: зашто се баш њему Бог јавио а не неком другом, Петар му одговорио: „Да се Старац јавио једном ученичу човеку као што сте ви и кад би тај казао ово што кажем ја, људи му не би веровали. Рекли би: ово он говори од себе, иније ово од Бога. Али, будући да се Старац јавио једном простом чобанину, свет вида да што ја говорим — не говорим од себе него од Бога и верује“.

— Крај —

Тон-кино „Трудић“

приказује још само данас у недељу 23.0. м. дневну и вечерњу претставу, два изванредна филма као дупли програм.

I филм:

Книги чардаша

Филм који мора задовољити свачији укус.

II филм:

ГУСАРСКА СИМФОНИЈА

Најбољи техниколор филм.

III

Најбољи енглески ратни журнал

Гајмон Бритиш Јуис

IV Најновији Фонсов ЖУРНАЛ.

Г-џа Дана Атанацковић дала је 50 дин. да се о Задушницама спреми ручак у Ђачкој трпези.

Свима приложницима Управе Женског друштва тојло благодари а покојницима нека је вечан помен.

Управа

ОБЈАВА

Удружење занатлија у Пожаревцу одржава своју редовну

ГОДИШЊУ СКУПШТИНУ

на дан 9. деветог марта 1941. год. у недељу, у 9 часова пре подне у сали **БИОСКОПА „Трудић“** у локалу „Српска Круна“ у Пожаревцу

са овим дневним редом:

1) Отварање скупштине и бирање 2 члана оверача записника, који ће у исто време бити и бројачи гласова.

2) Извештај о своме раду у минулој 1940. год.

3) Извештај надзорног одбора о раду у финансијском погледу у минулој 1940. год.

4) Давање разрешнице управном и надзорном одбору удружења за рад у 1940. год. уз усвајање закључног рачуна за 1940. год.

5) Усвајање предлога прорачуна (буџета) за 1941. годину.

6) Избор чланова испитних комисија из редова чланова — мајстора — за полагање помоћничких испита.

7) Избор 12 делегата овога удружења и толиког истог броја њихових замењеника за скупштине Окружног одбора Занатских удружења у Пожаревцу.

8) Избор 1 председника, 1 п.председника и 6 чланова Управног одбора удружења, затим 5 чланова надзорног одбора као и 5 чланова замењеника Управном и 5 чланова замењеника Надзорном одбору.

9) Предлоги појединачних чланова, ако их буде било и благовремено поднетих управи.

У саопштењу предњег, управа позива све своје чланове, да извеле дођи и узети учешћа у раду ове скупштине.

Ако у одређено време, не буде дошао довољан број чланова, за право моћно решавање истакнутих питања, скупштина ће се одложити за један сат доцније и обавити на истом месту по истом дневном реду и са оним и оноликим бројем, колики буде присутан био.

Од Управе удружења занатлија у Пожаревцу 12. фебруара 1941. год. № 115 у Пожаревцу.

Председник управе,

Божидар Ристић С. Ј.

Секретар,

Драг. С. Глигоријевић с.р.

**„Браничево“ А. Д.
Пожаревац**

одржана на дан 2. марта 1941. године у 10 часова пре подне, у просторијама друштвених канцеларија, своју петнаесту редовну

ГОДИШЊУ СКУПШТИНУ
са следећим дневним редом:

1) Избор деловође и тројице чланова за бројање гласова и оверу зборског записника.

НАШИ ПОКОЈНИЦИ

ДИМИТРИЈЕ АЛЕКСИЋ, бив. радник код г. Чеде Којића трг. овд. — преминуо је 18.0. м. у 33 години живота и сахрањен 19. фебруара т. г.

Бог да га прости,

Колу Српских Сестара приложили су за Ђачку трпезу

Њ. П. Е. Г-н Д-р Венијамин месечни прилог од 200 дин.

Друштво за ч. н. здравља 500 динара.

Г-н Пера Давидовић, трг. 100 динара.

Војни апотекар, капетан Ото Брајер за спомен на свог сина поч. Игњата Брајера, лимара 100 дин.; Г-ђа Мица Симић 100 дин. на дан смрти свога поч. сина; Г-ђа Стојана Кузмановић са кћерима 60 дин. да се о дану смрти њиховог поч. супруга и оца Павла Кузмановића побољша ручак деди у трпези.

Г-ђа Мила Протић 50 дин. на дан кроњог имена а за спомен својих поч. родитеља.

У натури приложили су: Управа Казненог завода 250 гравица пунпуша.

Градско Поглаварство драј и угља за гориво.

Г. Брана Давидовић, индустрисалац 1 м. драја.

Управа Кола најлепше захваљује племенитим дародавцима и доброворима наше деце и моли их да и у будуће помогну сваку хуману акцију овог удружења.

Благодарност

Њ. Преосвештенство Епископ г. Д-р Венијамин дао је 200 дин. Ђачкој трпези за месец фебруар.

Г-ђа Мица Димитријевић и г-ђа Соја Шашкијевић на дан 10-то годишњице смрти своје мајке Јубице Трифуновић, дугогодишње управне и почасне чланице Женског друштва прилагују 100 дин. за Ђачку трпезу.

Г-ђа Соја Шашкијевић приложила је на дан Задушница 100 дин. Дому милосрђа за покој душу својих покојника.

Г. Ђорђе Животић, каферија дао је 50 дин. и 1 л. ракије. Дому милосрђа да се старицама спреми ручак на дан 25-то годишњице смрти свога оца Милана Животића, бив. трг.

Г-ђа Вера Белосавић дала је 100 дин. за Ђачку трпезу.

Кафанду

на спрату у Пожаревцу, Краљева улица бр. 15 ул. бр. 42 зграду „ПРЕСТОЛОНАСЛЕДНИК“ продајем из слободне руке. За цену и остало обратити се потписатом.

Никола Јовановић,

адвокат

1-3

**НОВО-ОТВОРЕНА
МЕСАРСКА РАДЊА**

код „БЕОГРАЂАНИНА“

у дућану где је била месарница Жаке Селимића — Краљева улица бр. 15 известава грађанство да је снабдевена са првокласном робом.

Моли за посету Станко Крлан — београђанин, месар

Већи стан

за најдавање у Таковској ул. бр. 16
1-2 АНЂЕА СТЕФАНОВИЋ

**Кућу са плацем или
ПЛАЦ**

од 5—10 ари купио бих.
Продавци иска се обрате уредништву овог листа.

1-2

ПЛАЋАЊЕ КУЋИ СА ПЛАЦЕМ

1600 квадратних метара, великом магазом и над магазом кошем за кукуруз, стаје 14 вагона, у дворишту друга зграда, са 60 родних дрећа продајем, за садање време цена повољна у Књаза Михајла улица бр. 25 у Пожаревцу.

ДРАГУТИН МИКИЋ
ревизор новина
Крагујевац**Купујем СТАРУ ГУМУ**

Плаћамо највећу цену
Продавац обуће и гуме „БОСТОН“ А. Д.
Пожаревац, Пословна улица
Михаило Ж. Бобић

Купујем СТАРУ ГУМУ

СВЕ КОЛИЧИНЕ
И ПЛАЋАЊА НАЈВЕЋУ ЦЕНУ
БОЖА РИСТИЋ, спанчар

Продаје се кућа

са кућевним плацем у Јошкој улици — преко пута имања поч. Стеве Црногорца.

Упитати РАДУ АЛБУНОВИЋА

1-3

Моју кафанду

у варошици СМОЉИНЦУ

ИЗДАЈЕМ ОДМАХ под једногодишњи закуп.

Обратити се код сопственика поп ВЛАДЕ у Смољинцу.

2-3

Продајем кућу

од тврдог материјала са свима удобностима са плацем 7 ари у улици Милоша Обилића број 3. У исто време продајем један камион теретни од три тона.

Велимир Николић, предузимач

Издаје се под закуп одмах

Хотел „Краљ“

са 18 соба и осталим принадлежностима — до железничке станице Пожаревац. За погодбу обратити се М. СТЕВИЋУ, предузимачу — Пожаревац.

2-3

ОГЛАСИ

Велики избор ЈАБУКА

БУДИМКЕ и КАЛИФОРNIJSKE

одличног квалитета — могу се добити у радњи на житарској пјаци, до ординације др. Бело-савића. 2 РИСТА ВАСИЉЕВИЋ

Прехед слободан без обавеза на куповину

Власник и одговорни уредник Божидар Недељковић, Призренска ул. 25

Штампарија Ђорђа Наумовића у Пожаревцу, Краљева ул. 30

ГРАДАНИН

НЕЗАВИСАН ОРГАН

Број 1 даник

ПРЕТПЛАТА:

За годину дик.	50
6 мес.	25
" 3 "	15

Огласи се поимају
по тарифи.За огласе полаже
новац унапред.Уређује:
РЕДАКЦИОНИ ОДБОРИЗЛАЗИ
ЈЕДАНПУТ НЕДЕЉНОВласник и одговорни уредник
Божидар Недељковић,
Призренска улица бр. 25

Број 10

Пожаревац, недеља 9 марта 1941 год.

Година 46

У ДОБА ВЕЧИТИХ ПРИЈАТЕЉСТАВА

Идеја и стварност

Стари грчки философ Платон веровао је и тврдио, да све што постоји у стварности — све ствари имају своју идеју. Те су идеје, на име невидљиве слике — замисли видљивих ствари.

Ако је то тачно, онда и свака идеја треба да има своју стварност, управо, своје остварење.

Међутим, има идеја без стварности, идеја које не одговарају стварности и које ће увек остати само идеје. Све то не би била крупна ствар, да у тој чињеници не лежи нешто трагично и кобно по хармоничне односе у животу појединача па и читавих народова. Јер, када се такве „идеје“ уплату у живот људи коче сваки напредак у друштву. Оне дигну человека негде високо и он луга кроз облаке свог уображења као месечар по крову.

Тако човек постаје несociјалан и опасан по друштво јер, неће да зна ни за кога, види само своју „идеју“ за чије остварење не бира срећта. Све руши и гази пред собом па и живот свог ближњег.

Ове деструктивне идеје могу се односити: На уређење једне државе ради благостања њених поданика, на стварање свеопште државе у којој би сви народи света достигли врхунак среће јер би човечанству био загарантован мир за увек и, најзад, могу се односити на уређење односа између појединачних држава.

Треба имати у виду, ради илустрације и јасности, да се најчешће набројане идеје не-реално схваћају. Стога оне и утичу на многе тако, да они, заборављајући на околности у којима живе, троше своју снагу не изграђујући ништа позитивно.

На пример, снага наше омладине, која треба да се изграђује темељно у духу соли-

дарности, даваје је често поцепана, само зато што не уме да се свађе у апстрактности ових идеја.

Али, није у витију само омладина. Жртве су, често пута, и одговорни државници појединачних земаља, који на апстрактним стварима троше своју државничку мудрост и снагу. У прилог овоме, сетимо се само идеје о уређењу односа између појединачних земаља, нарочито, због њене актуелности.

Последњих година идеја пактова о вечној пријатељству беше освојила свет. О „вечитим пактovима“ писало се са авторитетом и популарно. Штампа је брујала.

Но, многима се, и поред тога, наметало питање: откуда баш тај израз „вечно пријатељство“!? Хладнокрвни посматрачи, у том изразу нису видели никакву садржину, јер су били начисто са појмом: „речан“, „вечито“ и „вечно“. Знали су они, да се тај појам може преписати као атрибут само савршеном Творцу — Богу а не несавршеном човеку, људима и људским делима. Стога се са чуђењем постављало питање: чему служе пактови о вечној пријатељству и чија је то измишљотина?

Али, на другој страни било је и одушевљења, особито код оних који су доводили до пактова о „вечитом пријатељству“, јер су они имали пред собом само идеју и ништа више, ма да околности под утицајем времена у коме живот тече не гарантују њену стварност.

И, сада, када су догађаји демантовали сва њикова одушевљења изазвана неостварљивом идејом, пукло је свету пред очима, да је свак посао био „млађење празне сламе“.

Ако није тако, онда је учињено много; али, ако је тако, онда је изгубљено мно-

го. Јер, нико нема права да, у јељујући један народ у неостварљиве снове, раслаби његов дух и да га тако онемогући за сваку борбу. То би био злочин родитеља према размаженом детету које је онеспособљено, кривицом родитеља, за самосталан живот.

Наше време као да потврђује старо правило: „Ако хоћеш мир спремај се за рат“. Боле да се није напуштала ова формула за уређење од-

носа између појединачних народова, јер би, можда, било избегнуто ово што данас преживљава Европа са својим културним народима.

Али, ето, некоме је требало да, и против природе саме ствари, замени старо-опробано новим, па је покушао да сагласи неостварљиву идеју и стварност и тако је довео до катастрофе. Можда себи у рачун, а можда, не се преварити? М. Мил

ПРОСЛАВА**Недеље Православља**

Данас 9 марта т. г. у Недељу Православља свештенничко Удружење спараде Брезничанске приређује свечану

ДУХОВНУ АКАДЕМИЈУ

са концертним делом и представљањем Синђела о. Јевана Рапајића уредника „Мисионара“ из Крагујевца, на тему:

Карактер и судбина Европске културе

Г. Рапајић је добро познат пожаревачком грађанству, и важи као одличан мислилац и беседник.

И како је г. Рапајић најбољи познавалац савремених проблема, како он ве само што излаже чињенице данашњице, већ даје и јасне одговоре на сва питања која муче давашњег человека, — то је потребно да ово представљање чују сви који имају љубави према човечанском раду.

Почетак у 4 часа по подне.

Чист пракод шаље се као прилог за подизање храма Св. Саве.

К Р О З**ПОЖАРЕВАЦ****Неблагодарност или изражавај
културне заосталости?**

Настојање градске власти, да што обилније пошуми градске улице и прилазе граду, те да на тај начин подигне здравствене услове мештана в ових који спадају у Пожаревац, из неразумљивих разлога наилази на неразумевања код велике овдашњих грађана. Многобројне саднице липе и кестена, које је градско поглаварство по цену значних материјалних жртава набавило из наших најбољих расадника, често су предмети необјашњивих

прохтева појединача, који их намерно ломе. Претседник поглаварства г. Милутин Милојковић, вије жалом да и поред напуштење штете за овогодишњу сезону набави нове саднице, чије не се истовије било одузето испаду града и задржано мештана. Да ли ве и ове имате судбину ранијих стабљика, то је питање које вршиша баш онима у чијем се интересу исте саде. Са овога се места са разлогом подиже оптужба противу свих ових свештите које се не буње за овакву појаву и којима је тешко да свој град и власти помогну у пошумљавању. Ми се не смејмо на тај вачни одуживати онима који се свасрдно труде да нам улепшују и хигијенски уздигну град, нити смејмо дозволити да у нашој средини опстану и ова којима није позната корист коју нам доноси шума. Сама добронамерност пошумљавања је довољан апел на све оне који воле Пожаревац.

Збор Среског учитељског друштва

У четвртак, 6.0. и у школској згради „Дечје забавиште“ Среско учитељско друштво одржало је свој збор.

После оставке досадање Управе на челу са Б. Монашевићем, учитељем у В. Селу, на дневном реду, као најглавнија тачка, била је бирање нове управе.

Своју оставку Б. Монашевић је мотивисао жељом да се постigne пуна сагласност свих учитељских свага у борби за сталешке интересе, на тај начин што би, на челу управе дошла личност која би, помирila сва супротна гледишта у удружењу.

После дужег рада кандидацијог одбора, изабраног још из прошлог збора, и исцрпне дискусије, није се могла постићи сагласност у питању, па је предложена самостална листа на челу са Б. Монашевићем. Како, осим ове листе, вије била предложена виједна друга то је већином гласова примљена листа на челу са Б. Монашевићем.

Удружење шалција и чинача у Пожаревцу

Пре извесног времена у кафани „Жаровен венец“ — каферија и његови сталини гости основали су удружење шалција и чинача у Пожаревцу.

Циљ је удружења: разочара и шала у слободним временима после дневног напорног рада, као и у времену доброг расположења, да сваки члан по своме накоћењу одигра по коју партију: табака, санса или сличне игре и то само у чине.

Чланови удружења поред своје разошоде желе да и другоме створе радост, а то је: да сваке године о Ускрсу или Божићу од прикупљене чланарине, као и прilogа од добрих људи, почасних чланова, као и од казне одеву известан број сиротње деце и то првенствено чији су родитељи учествовали у ратовима од 1812—1918. год.

Редован збор

По решењу Управе Одбора од 22. фебруара, редован овогодишњи збор Удружења Резервних Официра и Ратника у Пожаревцу одржао се у недељу 9. марта т. год. у 10 часова пре подне у кафани „Берза“, са дневним редом правила прописаним. Извршио се избор и нова два члана за Управни и једног за Надзорни Одбор место оних, који којком иступају.

Сви чланови позвати су на збор и особеним писмима Управе, која се нада, да изостанка са збора неће бити — с обзиром на теме прилике у којима се налазимо и преживљујемо их, а које и код чланова и код свих пријатеља морају изазвати живље интересовање и интимнији контакт.

Издавање тротоара у парку путем лицитације

Градско Поглаварство у Пожаревцу, на основу одлуке Градског Већа бр. 1510/41, издавање под закуп, за сезону у 1941. години, путем јавне лицитације тротоар у парку. Лицитација ће се одржати данас у недељу, 9. марта у локалу „Општинска кафана“.

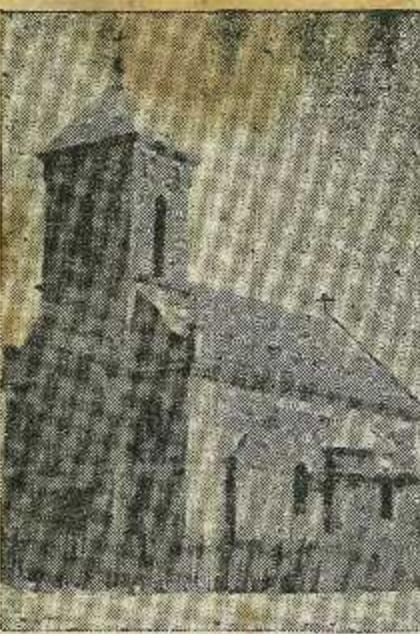
Из канцеларије Градског Поглаварства у Пожаревцу бр. 1510.—

Са села

Село Петки у Срезу пожаревачком, својим прилозима и приловима родољубивих Срба и Српкиња из целе земље, успело је да подигне цркву на славу Богу а у спомен палих жртава за време светског рата на самом положају код свог села.

Како је потребно урелити и унутрашњост саме цркве, Одбор за градњу цркве, овим апелује на све који имају могућности да га помогну добровољним прилозима.

Прилог послати на адресу: Цркв. грађ. одбора села Петки — Пожаревци.

Позориште

ПОРОДИЦА БЛО

Љубинка Бобић.

Пред пожаревачком позоришном публиком, појавила се је на сцени по други пут комедија Породица Бло од Љубинке Бобић. Изводило је Народно Позориште Дунавске бановине Кнеза Павла.

Љубинка Бобић аутор овог дела, и члан Београдског народног позоришта имала је за циљ, да кроз ову комедију карикира монденско друштво новог Београда, које у свом садржају има невешту комисију свих настраности назив монденских европејаца. Истовремено аутор овог дела, дао је решење проблема ликвидације овог друштва на себи својствен начин, супротстављајући му балканског человека наша ранијих генерација, пуних сировости и застарелих предрасуда.

Идеју сукоба ново монденског настраног и смешног друштва Београда, са схватњем свога брака, аутор је спровео кроз део супротстављајући је схватњима и погледима наших старих изјивелих генерација, чији је претставник био Јаблан, некада Светозар данас, и најзад дао решење целог проблема сукоба ових схватња са пуно истицања балканског человека и њего-

вог преимущества над накарадно претстављеним европејцима.

Основна идеја дела имала је пуно смисла. Али уколико се је комедија приближавала крају у толико се увијало да је решење овог проблема погрешно постављено, решено на иелогичак и нестваран начин, да одаје претставу гледаоцима, да је решење, и ликвидација овог назив монденског света, који свакодневно, избјаја из друштвених редова да нашњих генерација, враћање истог у назад. Потребно је према аутору да се у свакој кући нађе по један балканец типа Светозара, и све монденке заборавиће на свој живот, нотални ход и палакиране нокте, приспособе кеџељу, и примаће се позива жене пропалих генерација мужу да скрејдају ципеле и перу ноге.

Решење овог проблема по нашемишљају у односу на основну идеју овог дела било би претставити сукоб назив новог, са правим новим, које би у своме садржају, имало извесне елементе старијих генерација, али које би исто тако примиле у себи и спојиле и све позитивности данашње културе и цивилизације. Из тог сукоба изашло би друштво у коме би брак, постојајао заснован на равноправности мужа и жене, и који би као јединаки партнери узели учешћа у целокупном јавном друштвеном животу нашег времена.

Али ипак ово дело спасла је и овога пута глума. г. Савић је дао типу „Јаблан“-а сасвим успешог, г-да Делић жена Јабланова, успела је да своју улогу променила је у одлично. Г. Томић дао је заиста сировог елемента Балкана, онако како га је аутор замислио у улоги Светозара, са пуно успеха. Вредно је истаћи, г-ду Мајдановић, која је тумачила улогу Јабланове мајке, са пуно премног великих момената старе жене, а чија је и маска сасвим успешна. Једино што би се могло замерити, то је да је г. Тодоровић, требао улогу страног дипломате да одигра са много мање темперамента са пуно хладнијих покрета, да би се осетио јачи контраст усљедног настреног европејца са сировим балканским елементом.

Режија г. Јеремића, коју знамо из Протекције и Мадам Сан Жен и овога пута дошла је до пуног изражаваја.

Догађаји у свету

Три Крадљивца

— Наставак — 2

А жена одговори: „Што брњаш твако детињски! Зар га писа метну под корито?“

— А, сад се сетих, рече Роберт, сањао сам ружњо, па сам као у буњилу и још сањив,.. и оле у кујну, диже корито, па узе свињче и без сваке лупњице однесе га, а како у поморчини није могао наћи друга, бојећи се да не нађе на Рудолфа, наје хтео и даље чекати, већ се упути у шуму узверен, да ће Карло већ и сам доћи на уговорено место.

Кад је Рудолф ушао у кућу — пошто се уверио да нема никог ни у комори вити око куће, он оде да опиша свињче под коритом. Кад се увери да свињчета нема на месту где га је оставио, он преверажено повикава из жеље: — Жено, они обешењи нам и поред толиког чувања украдоше свињче! И не чекајући на жени одговор, Рудолф вије могао да прешали онако масан залогај, па се журним корацима упути за лоповима и кад онако у поморчини стиже Роберта, који беше

МАЛО ИСТОРИЈЕ...

Из стarih књига.

Кнежевина Србија —
М. Ђ. Милићевић

— Наставак — 2

То је било у другој половини јуна 1815. од тога доба Пожаревци ве зна за Турке ни за њихову силу.

Пошто је стишана Ђаковија 1825. Кнез Милош је изабрао Пожаревец за своју другу престоницу, начинио конак и заповедио да му ту живи жена са децом. Сам тако он боравио је у Крагујевцу. У кући „чардакија“ становио је онадашњи Савет, када је се кнез налазио у Пожаревцу. Године 1834. на Вајсбр, Кнез Милош с Кнегињом Јубицом, с браћом и додглавницима својим био је у пожаревачкој цркви на служби. И тада је на литургији читao апостол млађи Кнезев синчић Михаило „не опште удовољство“ вели кроника.

У Пожаревцу је дозвољен барон Петар Ивановић Рибник с протес-

том против Сретењског устава и с упутом да се други устав састави. Из Пожаревца се кренуо Кнез Милош пут Цариграда 19. јула 1835. а вратио се отуда 11. новембра те исте године.

У Пожаревцу је доцније становио и вешто редовне војске, за коју је подигнута касарна под сајмом брдом Сопотом до места где је поза 1815. Јован Вукомановић, брат Кнегиње Јубице.

Године 1837. отворена је ту прва војничка школа која је била први зачетак нашој артилериској школи.

Кнез је обично путовао за коњу; само су једне врло лаке и од не велике цене каруше ишли за њим у које би он седао тек када пада киша. Пратиоци тако његови сви су јахали на коњима. С кнезом су о сим његових додглавника, ишли још и његови секретари или писари. Они су имали уз се на особитом коњу смештену своју канцеларију: деловодни протокол, хартију, печат, дивит, пера итд. што треба за писање.

На путу, кад би му нало на памет да ком што пише, кнез би ја-

шући дозвао к себи секретара или писара и заповедио да то и то томе и томе напише. Секретар би зауставио коња који воли канцеларију, извадио артију и писаће спрете па написао на леђима кога свијетника момка, потписао запечатио и предао татарину да писмо однесе ком треба.

У Пожаревцу је Кнез Милош имао конак за себе и Кнегиња са децом за себе. Млади кнезови Милан и Михаило имали су мали коначићи, ту су ноћивали, учили, и ишли у школу која је била близу конака.

Сви чиновници који су се у Крагујевцу хранили у кнегијеву конаку, имали су у Пожаревцу у конаку храну — обиталиште. Кнегиња се особито бринула за канцеларијски персонал. Она је заповедила поддругици да даје писарима када год затраже вина, бермета и другога чинића; само скупоценог чинића као шампањско, токијско и др. да им не даје!

Тако намештена у Пожаревцу кнегијеви канцеларији радила је своје послове. Ту су се писала писма Великом Везиру, Ремиз Ефендији и другима у Цариграду; Кнезу Ме-

тернику у Беч; Грофу Неселроду у Петрограду, аустријским пограничним ќенералима — командама, и писало се и Арону Деспинићу у Ковин, због трговачких послова, и све се грувало у један деловодни протокол тако да се често у једној бројери садржи извештај о свињама које су ухватиле шап, а одмах у другој долази писмо, Великом Везиру о ком важном државном послу. Пред зградом канцеларије били су обори где су се храниле свиње које су продаване у аустријску страву.

Кнегиња Јубица је у својој кући радила готово све послове које су сршавале и друге домаћице. Једном је купала пекmez од шљива у авлији конака. Она је све својом руком мешала лопатицом у котлу пекmez да не загори. У том ју је одмењивала само њена кћи Перка удата за Тодора Бајића, која се у том времену налазила у Пожаревцу.

— Наставиће се —

всег прилично одмакао и пошто се уверио да је овај сам, брао промези глас па као Карло рече му: — Брате, ти си доста до сад востио, умрмо си се, дај мени да носим док се не одмориш.

Рудолф помисли да му је доиста, брат, па му даде свињче и рече:

— Ја одох напред брже да у шуми на одређено место наложим ватру а ти хајде полако... и оде.

Рудолф пун среће врати се кући шапућући: „Опет си код мене моја лепа печеница!“ И однесе је кући.

За то време Карло је тумарао по помрчани док није смотрio ватру у шуми и упути се право тамо и одмах запита брата Роберта:

— А где је свињче?

— Па зар није код тебе? упита разогаченим очима Роберт.

Обојица видеше сад да им је потребна толико јака ватра, од растових изверки да би спремили вечеру.

Али је у толико лепше горела јака ватра у Рудолфовој кући. Јер чим Рудолф увесье свињче у кућу, рече жени:

— Ја сам много гладан, и ако се зарана не наједемо ова два ниткова оставиће нас гладне; него дедер добру ватру, па он исече свињче на парчад и метну у котао са водом, који је висио о вериге над ватром и седе у један крај кујне и поче дремати, док је жена са једном гвозденом виљушком превртала месо.

Како јој муж у сну поче уздиши, она се загледа у њега, а у томе се кроз очи у котао спусти једна дуга шилјаста мотка и са добрим забоденим парчетом меса идиже горе.

И док је муж све чашће уздишао и бузао и тиме привлачио све жене у пажњу, дотле је мотка чашће сидазила у котао и односила горе парчад меса.

Жена уверева да је вечера готова повика:

— Рудолфе хајде да ишчерамо! Котао је био потпуно празан.

Потиштени Рудолф и жена му уђоше у собу, да онако гладни легну да спавају. У тај пар сајошце са кровом оба крадљивца, па кроз руку од вида уђоше у кујну, а одатле у собу, доносећи оно што су уловили. Смеју и весељу није било краја. Они су сви заједнички јели, или и шалили се. Остали су до дубоко у ноћ, док се већ није почело сваљивати. И кад Рудолфова жена рече: — Време је да се леже!

Жандарми уђоше па Карла и Роберта због украденог коња отераше у полицију.

— Крај — Заре

За село

Не бацајте ниједну кост
— продајте их

Услед отежаног увоза извесних вештачких ћубрива у нашој земљи завладала је велика оскудица у њима. Нарочито слабо стоји са добивањем суперфосфата. Како фосфорних ћубрива има веома много у костима одлучили су меродавни да се забрани извоз коштаног брашна добијеног млевењем костију и да се по целој земљи скрене пажња становништву да кости не бацају. Код нас постоји неколико фабрика које врше откуп костију за млевење коштаног брашна; сада ће се њихов рад појачати и увећати. Зато треба пажљиво прибирати и остављати на страшну све кости како би се накуниле веће количине када купци дођу.

Службене вести из Бранничевско Подунавске Жупе Б. Л. П-3

Окружници бр. 26.

Седница Управног одбора ове Жупе, одржана на дан 3 марта 1941. г.

Присутни: г. г. Симићевић, Даниловић, Стојановић, Јовић, Ивановић, Анђелковић, Михајловић, Шухар-говић, Игњатовић и Урошевић.

Извинили се г. г. Митић и Ирић.

На овој седници донета су следећа решења:

1. Ова жупа захваљује се с. к. Ђурђу Смедеревцу, на поздравном телеграму послатом са његове скупштине.

Акт Борца бр. 99 прима се к знању. Верифицира се нова управа: претседник г. Момир Арделић, секретар г. Никодије Ристић.

3. У вези акта Млаве бр. 30 позива се с. к. Викторија да у року од 3 дана одговори овој жупи зашто није исплатила Млави прилаком одигране утакмице дан. 250, — као и зашто је, према тврђењу Млаве, шиканирала вођу пута пом. клуба.

4. Прима се к знању извештај г. Григоријада са прв. утакмице Ђурај — Дунавац. Резултат 11:0 За Ђурај.

5. Прима се к знању извештај г. Григоријада са прв. утакмице Борац — Мл. Радник. Резултат 16:0 за Борац.

6. Прима се к знању извештај г. Драг. Јаковића са прв. утакмице Слога — Мл. Радник — Пож. Резултат 2:2.

7. На акт Сартида бр. 59 извештава се клуб да утакмице рез. тимова пису још изјребане, те да према томе одлагање у споразуму са Ђурајем не може бити. Исти одговор важи и за акт Ђураја Смедеревца који извештава о споразумном одлагању.

8. У вези акта Ж.А.К-а бр. 10 верифицира се нова управа: прет-

седник г. Кульбекин Алексије; секретар г. Миодраг Стојковић.

9. Прима се к знању извештај г. Бож. Стојановића са прв. утакмице Викторија — Св. Ђорђе. Резултат 2:2.

10. Акт Борца бр. 101 послат подсавезу на надлежност.

11. Прима се к знању извештај г. Даниловића са скупштине Ђурђа Смедеревца.

12. Примају се к знању извештаји г. Даниловића са утакмице Ђурај — Сартид 0:0 и са утакмице К.С.К — Борац. Резултат 3:1 за К.С.К.

13. Прима се к знању извештај г. Аћелковића са утакмице Југославија — Млава. Резултат 3:3.

14. За утакмице које се играју на дан 16 марта одређују се следећи дежурни:

У Пожаревцу пре подне: Мл. Радник — Југославија г. Аћелковић;

У Пожаревцу по подне: Грађански — Викторија г. Шухартовић;

У Петровцу: Млава — Слога г. Јаковић;

У Смедереву: Ђурај — Мл. Радник и ЖАК — К.С.К г. Ристић,

15. Позива се Ж.А.К да одмак извести да ли је његово игралиште способно за одигравање утакмица на дан 16 марта.

Наредна седница ове жупе одржана је на дан 10 марта у 8 час. увече у пиварици „Златни крст“.

II Секретар,
Влад. Симићевић

ИСПРАВНО СТАЊЕ

Главни ревизор Главног савеза за занатских задруга з. з. с. о. ј. у Београду, извршила је коренити преглед новчаних књига и целокупан рад управног одбора I Пожаревачке занатске задруге за кредит и штедњу с. о. ј. и нашао је: даје стање исправно како у новчаним књигама тако и у административном раду. Ред управног и надзорног одбора похваљен је.

ЗБОР АКЦИОНАРА

На дан 23.03.1941. године у Београду одржана је збор акционара Занатске банке Краљевине Југославије А. Д. ради подношења извештаја о раду за прошлу годину. Днивендана од акције биће одређена чисто 9%.

ИЗ С. К.—А ВИКТОРИЈЕ

Овим се скреће пажња свима члановима, пријатељима и симпатizerима овога клуба, да је на II седници Управног одбора изабран за благајника г. Предраг Гаталица, сabor. чиа. и члан Управног одбора клуба, а на место г. Николе Барашникова, прив. чиа., који се са службом налази на Пожаревцу, те наје у могућности да са успехом обавља ову ташку и деликатну дужност. — Једновремено се чланови овога клуба позивaju да што пре уплате свој члански улог за ову годину, а пријатељи и симпатизери нашег клуба, који и оста-

ле спортисте, да се учлани у овај клуб, пошто свака и успех једног клуба зависе у првом реду од броја чланова.

Управа

ГОДИШЊА СКУПШТИНА

Удружење занатлија у Пожаревцу одржано данас у недељу 9. марта т. г. своју редовну годишњу скупштину у 9 часова пре подне а у сали бискупопа „Трудав“ — у локалу „Српска Круна“.

СКУПШТИНА СЛОГЕ

Удружење „Слога“ Пожаревачких занатлија и радника, за међусобно помагање у болести и на случају смрти, обавиће своју реловну скупштину у своме стану б. априла т. г.

НЕСТАШИЦА ХЛЕБА

У Смедереву наступила је велика несташица хлеба, те многи грађани долазе у Пожаревац и набављају хлеб за своју кућу. Ова појава је за размишљање. Потреба је да се брашно штеди.

ДАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Коло срп. сестара са Одбором Госпођица најлепше захваљује цењеном грађанству које је присуствовало на приређеном вечеру у корист Ђачке трпезе као и на добровољном прилогу са којим су омогућили прекрну сиромашне деце. Дубока и искрена хвала почасни чл. Кола г-џи Гини Вучковић која је знала да цени високу намену коју је имала ова приредба и својим судљењем допринела да се дође до већих материјалних средстава.

ЗАХВАЛНОСТ

Коло срп. сестара накнадно је примило прилоге за Ђач. трпезу. Велики пријатељ наше деце Н. П. Е. Г. Др. Венијамин месечни прилог од 200 д. пред. Гр. поглаварства Г-н Милутин Милојковић 100 д. Г-н Драг. Ранковић адвокат 100 д. Г-да Јелисавета и Рад. Марковић адвокат 100 д. Г-ђа Ангелина и Љуб. Стојановић трг. 100 д. Г-н Немања Ристић апотекар 50 д.

Г-н Живан Милошевић трг. са господом 400 д. да се на дан четрдесетодневног помена њиховог рано преминулог синчића спреми у трпези ручак за 80-ро деце.

Г-ђа Јелена и Чеда Гачановић п. пуковник да би очували успомену на њиховог јединца сина Модрага — Мила уч. VI р. о. гим. преминулог 21-II-1915. г. приложили су 100 дин.

Управа Кола овим изјављује нијубљу захвалност дародавцима, а покојницима нека је вечен мир.

ДАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Овим јавно захваљујем, Др. Димитрију В. Белосавићу, шефу гинеколошког од. Банов. болнице, у Пожаревцу, који је својим изванредно стручним, истражним и савесним радом, спасао од сигурне смрти моју жену, Веру учитељицу из Сиракова, у току њеног безнадежног компликованог порођаја.

За једно овакво изванредно покртвовање, ја сматрам за моралну дужност, заједно са мојом женом и њеном мајком, да и путем јавног гласила изразим Др. Белосавићу своје највеће изражење и своју најубљују захвалност.

Божидар Станчић
учитељ

ВЕСТИ

ДЕЖУРНА АПОТЕКА САВЕ МУМЦИЋА

до 16 марта 1941. год.

Прослава у Ђулурији

Давас Ђулурија на свечак начин прославља ослобођење о годишњици свог ковчаног ослобођења.

Ова ретка свечаност и јединствено славље прелази границе напредне вароши Ђулурије у плодном поморављу, јер један део свечаности преноси Београдска Радна станица у оквиру преноса „Наши земља“ под називом „Ој Мораво...“ Пренос почне у 19.25 часова.

Краљ Зогу је хтео, да ступи у грчку војску

По једној вести, која потиче из грчких кругова у Лондону, а коју доносе лозанске новине бивши краљ Албаније, Зогу, имао је намеру да ступи у грчку војску. Само, Грци му нису изашли на сусрет.

СКУПШТИНА ЗАДРУГАРА

ЛЕН-КИНО „Трудић“

Приказује још само данас у недељу 9 марта т. г. колосалан дубли програм — дневну и вечерњу претставу.

1. Филм:

Тројица из Сен Сира
Монументални француски филм о херојству и другарству.

II Ханс Мозер у своме најбољем филму до данас.

Антон последњи

III Глас пустња. Велике Енглеске војс припреме и

IV Фокс журнал

ПОЗИВ

На основу чл. 10 правила окружног одбора Занатских удружења у Пожаревцу и одлуке истог одбора од 12. фебруара 1941 год. овим поводом сазива се

Редова годишња

СКУПШТИНА

одбора одбора

која ће се одржати на дан 23. марта 1941 год. у недељу у 9 часова пре подне у канцеларији Занатског удружења у Пожаревцу. — трг Краљице Марије — (улас из Миланове улице) са овим дневним редом:

1) Отварање скупштине и избор 2. оверача записника;

2) Извештај управног одбора, о раду управе у току 1940 год.;

3) Извештај надзорног одбора о раду у финансијском погледу у миру 1940 год.;

4) Усвајање закључног сачета (билинса) на дан 31-XII-1940 год.;

5) Давање разрешнице управног и надзорног одбору за рад у 1940 год.;

6) Предлог прорачуна (буџета) за 1941 год. и одређивање чланарине по истом буџету;

7) Избор 3 члана надзорног одбора и тројице њихових замјеника;

8) Бирање чланова испитних комисија из редова чланова — мајстора, за полагање мајсторске испите при овом одбору; и

9) Предлози, ако их буде било, благовремено поднетих.

У скопштињу предајег, управа позива, на ову скупштину, како све делегате, свид учлађених удружења у овје окружне одбор (у Пожаревцу, Вел. Градишту и Жабарима) тако и г.г. председнике, односно под-председнике Занатских удружења у Вел. Градишту и Жабарима, као и све чланове управног и надзорног одбора удружења занатлија у Пожаревцу и досадење чланове надзорног одбора свога убора, да извеле доћи и узeti учешћа у решавању напред истакнутих питања, с тим, да ако у задовољавајућем времену не буде дошао довољан број од позваних скупштина не се одложити за један сат доношење, на истом месту, са истим дневним редом, а са овим и оноликим бројем, колики буде присутан.

НЗ. По чл. 9 правила окр. одбора Занатских удружења у Пожаревцу, делегати се морају на скупштине легитимисати — легитимацијама свога удружења.

Из канцеларије Окружног одбора занатских удружења, 12 II 1941 г. у Пожаревцу, бр. 13.

Претседник,
Божидар Ристић

Секретар, опанчар.
Драг. С. Глигоријевић

СКУПШТИНА

Удружење трговода за срез појаревачки у Пожаревцу одржава своју редовну ГОДИШЊУ СКУПШТИНУ у недељу 30 марта 1941 године у 10 часова пре подне у свечаној сали Дома Трг. Омладине са следећим дневним редом:

1. Избор 3 члана за оверу записника.

2. Читање извештаја управног одбора о раду у току 1940/41 год.

3. Читање извештаја о ставу благајне.

4. Читање извештаја надзорног одбора.

5. Давање разрешнице управном и надзорном одбору за рад у 1940/41 години.

6. Предрачун прихода и расхода за 1941/42 годину.

7. Евентуална питања и предлози ако их буде било.

Позивају са чланови да целога подручја да на ову скупштину дођу.

Број 130
8 марта 1941 год.
Пожаревац. Управа

Продаја споровозне пошиљке у бановинском магацину

ЖЕЛЕЗНИЧКИЕ СТАНКЦЕ у Пожаревцу

Путем јавне лicitације извршиће се продаја у Бановинском магацину станице Пожаревац на дан 14 марта 1941 год. од 9 часова и то: споровозна пошиљка бр. 432 под марком Ziko бр. 30. Садржај: 1 сандук батерије у тежини 30 кгр.

Музички Соколског друштва у Пожаревцу

ПОТРЕБНИ СУ МУЗИКАНТИ за дувачки оркестар.

Пријаве се примају свакодневно код друштвеног благајника брата Јанковића Драгослава трговца у табачници (преко пута Лекића) где ће заинтересовани добити сва потребна обавештења и услове. Рок пријаве до 20 марта о. г.

Из канцеларије Соколског друштва у Пожаревцу, бр. службено.

НАШИ ПОХОЈНИЦИ

Сава Ђ. Арађеловић, бив. месар из Пожаревца — преминуо је 4 марта у 78 години живота и сахрањен 5 марта т. г.

Бог да га прости!

ОГЛАСИ

ВИНОГРАД СТАРИ
ОД 1 ЛАНЦА
на лепом месту **продавајем**
Упитати Милосава Навалда.

Кућу са плацем или
ПЛАЦ праузан
од 5—10 зори **купио бих.**

Продавци нека се обрате уредништву овога листа.

1—2

ПАЖЊА ГРАДСТВУ

ГРАДА ПОЖАРЕВЦА
и ОКОЛИНЕ

Извештавам пошт. муштерије да сам добио на лагеру

ВЕЛИКИ ИЗБОР

ШТОФОВА

за наступајућу сезону од којих ћу израђивати

одела за одрасле и деца

ПО НАРУЦВИНИ

Велики избор ГОТОВОГ ОДЕЛА

Цене солидне. За израду гарантује мој дугогодишњи рад на пројачном занату.

Жика Ј. Перећ

кројач -- пиликар. нијан

Извештавам поштовано грађанство и муштерије да сам јој

КРОЈАЧКУ ПРЕСЕЛИО

: РАДЊУ :

на пиликарској пијаци — до кафана „Златан крст“

и молим да се и даље обраћају мени са наруџбинама.

ЖИВОЈИН ИВКОВИЋ, кројач

Кафану

на спрату у Пожаревцу, Краљева ул. бр. 42 званик „ПРЕСТОЛОНІСЛЕДНИК“ продајем из слободне руке. За цену и остало обратити се

Никола Јовановић,

адвокат

БИБИШ ФЛІКУС ОКР. ПОЖАРЕВАЧВОГ

Др. Милан А. Миловановић

Промира преко целе градине

у Врњачкој бањи.

Вила „Даница“ (преко пута топлог купатила)

Биштачи ПНЕУМОТОРАКС

дајем грудно оболелим, а тако и другим болницама које су га прихади по санаторијумима или болницаима

Др. ШИЛУТИН ОБРАДОВИЋ

за издавање у Синђелићевој улици број 4, на Рибљој пијаци, мадају се од 1. маја о. г. просторије на другом спрату, које се састоје од 4 велике собе, претсобља и неколико споредних одељења. Погодне за стан, а и за канцеларије. За усмене упитати.

Главни земљораднички наставнички задруга

Стовариште Пожаревац

СТРУЧНО ВРШИМО све оправне

РАДИО АПАРАТА свих фабриката

ТЕХНИЧНА ТРУДИЋ РАДЊА

► **ЗА МЛАДЕНЦЕ**

можете најевтијије купити

којије ће вијетије купити

у познатој стакларској радњи

ДРИГОЉУБ В. МИГИЋ

Пожаревац

► **Продаје се кућа**

са кућевним плацем у Јошкиној

улици — преко пута имања поч.

Стеве Цоногојца.

Упитати **РАДУ АЛБУНОВИЋА**

ужара.

3—3

Кућа на продају

на најздравијем месту у Пожаревцу. Услови повољни. Упитати уредништву овог листа.

2—3

Спремам ученике

средњих школа, закључно са VI ра.

из свих предмета а специјално из математике и француског језика.

Милан М. Михајловић, ст. права.

Браничевска — 21

ОЖИЉЕНИХ КАЛЕМОВА

од најбољих столних сорти

грожђа ограниченој количини

2—3 **Миливоје Ж. Антић**

одјел

којије ће се оплатити по окојима

ГРАДАНИН

НЕЗАВИСАН ОРГАН

Број 1 днијар

ПРЕТПЛАТА:

За годину Дни. 50
6 мес. 25
3 " 15Огласи се примају
по тарифи.За огласе полаже се
новац унапред.Уређује:
РЕДАЦИОНИ ОДБОРИЗЛАЗИ
ЈЕДАНПУТ НЕДЕЉНОВласник и одговорни уредник
Божидар Недељковић,
Призренска улица бр. 25

Број 12

Пожаревац, недеља 23 марта 1941 год.

Година 46

Мисао водиља у судбоносној данашњици

У ова тешка времена, када ратни пожари бесне већ на три континента, свакако да је најпотребније сачувати хладнојервност; јер иако нам не треба туђе, нисмо сигури од изненадења и прекраја дате часне речи, од стране других.

Руши се немилице све ово што су вредне и пољати људске руке стварале дуги низ година — сеје се пустош, беда и глад, а убијају се одрасли и деца.

Наши народ је стварио велику Отаџбину на бојном пољу и поднео тада велике тешке жргве: попаљена и опустошена Старијина, а преко милион живота се угасило тада.

Жеља за Уједињењем свих Срба, Хрвата и Словенаца, водила је наш народ као и мисао водиља до коначне слободе.

Промислиши хладнојерно о нашој славној прошлости и о трезвом ставу у седамдесетима; не смети, с' обзиром на будућност, да зaborавимо на следеће:

1) На велики амазет Благовочившег Краља Александра I Ујединитеља: „Сувјети Југославију“ и

2) Да смо сви без изузетка положили заклетву на верност Његовом Величанству Краљу Петру II Кађорђевићу.

Те две важне ствари, нека су нам мисли водиле у врло себинљији и деликатнији данашњици, а за дуговечну и сретну будућност свог народа наше лепе Отаџбине Југославије.

Амазет и Заклетва нека потстичу нашу мисао у свима прегнућима за истинско добро свог нашег народа.

.Г. Н.

Д-р Ј. П.

„Радите се Бугари“

Софјанска „Зора“ објављује говор генерала Жекова, одржан пред ћепима Трговачке академије у Софији. Он је између остalog рекао: „Радите се Бугари, јер преживљавате важне тренутке, после којих долзи остварење наших народних идеала. Ми смо срећни што нисмо начији дужници...“

Н. С. Р.

Из посланице Епископа
Браничевског:„Родитељи... Учитељи...
Свештеници...“

На дан Недеље православља ове године, прочитаваје у овдашњој Саборној цркви посланица Епископа Браничевског г. Венијамина, која је упућена клиру оба реда и изводу Ђогомхраније Епархије браничевске.

У својој посланице, Њ. Пресвештенство Г. Др. Венијамиње, позивајући верне на молитву и посвећивање, упућује родитељима, учитељима и свештеницима, као најважнијим факторима за морално васпитање омладине, следећи савет:

Родитељи ће се поштити, ако се више посвете близи о децијој души и хришћанској васпитању деце. Пре свега — сами да живе хришћански. Рђија живог, смије, не слагање и мржња међу родитељима изјестрашије утичу на децу, пајајуће разарају децију душу. Црква строго осуђује и кажњава убијање плода и сматра га као скакаво друго убијство. Ако је страшно убијати плод у утроби, још је страшније убијати душу у животу детету. Дете мора да живи у атмосфери родитељског међусобног разумевања, сагласности или братвељивости и сношљивости. Дете мора у породичном дому да осети благост и топчину; да се научи молитви, и да види стараје да се моле; да осете мирис тамјаве; да види привредно кандило; да чује побожну песму; да пеовка, крађа и плај буду далеко од њега; да осети разлику између обичног рада и праће.

Учитељи ће много учinitи да поправију нашег народа. Иако буји смегали, да је васпитање важније од образовања, и карактер потреб

вије од знања и да нема без вере морале, а без морала да је вредност писмености мала. Они треба да наставе дело родитеља: да помоћу вере створе морални карактер омладине; да помоћу историје изграде њен интелектуални суд и издахну је патриотизmom; да помоћу песме изразују племените полете омладинског срца за све што је Божије и човечко. Учитељи су извршито у могућности, да код омладине сузбију раширту комунистичку пропаганду, која сматра да може помоћу неморалних сретстава да испари угонијске циљеве. Чим се комунизам изјасни противу вере и Бога, против национализма и против народице — он се изјасни против свете онога што сачињава нашу светињу, наш вековни идеал нашу најбољу традицију, против свега оног што је најсветлије, најплеменатије, најјаче и најуважени-

је у целокупној нашој прошлости и чиме ми још и данас живимо.

Свештеници имају могућност да постигну најбоља, ако осете сву узвишеношћь свога позива и сву величизу и озбиљност онога времена. Никад време није било тако страшно, тако трагично, као ово наше. Нијед људи нису више осећали вулканско тло под собом и не си урвост и нечврстост свог земљског живота него у наше дне. Нијед вапај за спасењем није био исеченији него данас. Зар ти не чујеш? Зар не дођира до виших уши? Зар не улази у наше срце? Задеси не покреће земљу којом би Бог прошао, а чини се користили и своју душу се сасли? Свештеник може својим поглавијем спасавајући друге, само и сећи на друге, само бринући о другима.

Значај годишње скупштине

за рад стрељачких дружина

Важност годишњих скупштина је толико велика и пресудна за рад дружина, да је духовност сваког члана да на њима учествује. У неким установама, да би се истакла важност годишњих скупштина, отишадо се толико даљко, да се предвиђа исхлађење из чланства које за три увастошногодине не присуствује скупштини. Ода нека читаоци дају суд о раду дружине и љубави према једној установи, у којој ни члан управе није присутан скупштини.

Истичући важност годишњих скупштина са намером, да се боље сквати њихов значај по раду дружине, потсетим све припаднике стрељачтва на укорењени обичај, да се наше друштвске скупштине одржавају са мањим бројем учесника, и да је баш та појава постепено довела до премида рада многих дружина. Да се то не би дешавало и у будућем, потребно је, да наши чланови друже потпирору својим управама учествовањем у делокупном животу и раду своје дружине, а нарочито узимањем активног учешћа на скупштинама.

Овим би се постигла водјака корист. Друштвска управа обављала би свој посао у току године по директивама скупштине, а кад је овај присутан велики број чланова, значи да би се рад отправљао по жељи самих чланова, што је најбоља гарантија за успешан рад. С друге стране, омогућило би се да дружина редовно о ролу одржи своју годишњу скупштину чл. 36 Правила, како би окупили, а потом Савез, могли

на време да одрже своје скупштине.

На основу свега изложеног, време је да једном прекинемо да до сад вршеном праксом у погледу неједнаког одржавања годишњих скупштина, чиме би много доцрнили стрељаштву. А за то нам није потребно ништа друго, до мало више разумевања, воље и дисциплина.

Тога ради мишљења сам, да Савез још у овој години приведе у дело извођење овога плана а који би се састојао у овоме:

1) Дружине су дужне обавезно да одрже своју годишњу скупштину до 31 јануара сваке године;

2) Свака дружина дужна је, да на десет дана пре назначене скупштине да извести надлежну управу округа о датуму скупштине. Управа округа по могућству шаље делегата на друштвску скупштину;

3) Дружине које ни до 20 јануара не закажу скупштину, онда скупштину одређује управа округа и шаље свог делегата;

4) Дружине које ни 31 јануара не одрже своје годишње скупштине, дужне су да о разловима извести управу округа, који разлоге узима у разматрање и доноси своју одлуку;

5) Дружине које су престале да раде, дужне су да поступе по чл. 49, 50 и 51 Правила. Ако овај рок пропусте после годину дана, управа дружине узима се одговор од окружне управе, како у погледу имовине, тако и у

погледу узрока престанка рада. Но да би се за сада имало право стање о дружинама, које су престале да раде, потребно је, да Савез преко округа позове све такве дружине, да у року од месец дана одрже скупштине и обнове рад, но ако која скупштина пропусти овај рок, позвати је да поступи у смислу чл. 49, 50 и 51 Правила.

б) Свака дружина по одржаној скупштини шаље надлежном округу у препису: записник скупштине, извештај о раду, годишњи рачун и извештај благајне. Округ прегледа и одобрава, или ставља примедбе о раду, о чиму писмено извештава дружину.

II Скупштина округа одржава се у времену од 1—28 фебруара сваке године. Управа округа извештава Савез о дану скупштине, а овај по могућству одређује делегата.

а) Управа округа која пропусти да у овом року одржи скупштину, а за то нема разлога и сагласност Савеза, онда Савез одређује скупштину.

б) Управа округа на основу извештаја дружина саставља свој извештај, а после десет дана по одржаној скупштини шаље у препису свој извештај о раду.

III Скупштина Савеза одржава се у времену од 1—31 марта сваке године.

Ако би се без отступања држали овога реда ових промена за кратко време осетило би се којико је стрељаштво добило овим.

Нарочито је потребно увести у праксу слање извештаја по одржаној скупштини, јер било тај начин округи и Савез најбоље могли да упознају и контролишу рад дружина.

Б. МОНАШЕВИЋ
учитељ у Вел. Селу

КРОЗ

ПОЖАРЕВАЦ

Министар грађевина у Пожаревцу

На свом инспекционом путу, Министар грађевина г. Вуловић, задржавао се 15.02. и у Пожаревцу, где је у Техничком одељку одржао конференцију са техничким стручњацима.

Г. Вуловић, у својству Министра грађевина, осведочио се на лицу

ПУТЕВЕ БЕЛЕШКЕ ИЛЯТИХ...

Дводневна екскурзија Пожаревачке Трговачке академије
Параћин — Крушевач

Наш разред је, 11. октобра, придвојио дводневну екскурзију: Пожаревец — Параћин — Крушевач.

Ова екскурзија је била чисто научног карактера, јер смо се упознавали са многим стварима, које не нам бити од користи у настави и у самом животу.

Са колико смо бестрпељивости очекивали час поласка! Сви смо већ били на овданијој железничној станици сакупљени, у одређено време.

Локомотива је била спремна и ми се број смешили у воз. Још само чекамо да часовник покаже време поласка. Најзад, локомотиви креће,

места о хитној потреби регулације Мораве, која поплавама наноси огромне штете, не само овом крају већ целокупној привреди наше земље, па је обећао бразу помоћ и сарадњу Министарства грађевина.

Одржана скупштина Црвеног Крста

Прошле недеље одржана је у сали Окружног суда редовна скупштина Друштва црвеног крста. На скупштини су прочитани извештаји управног и надзорног одбора и делегата месних школа. Сви су извештаји примљени без примедба после краће дискусије, и скупштина од 30 чланова, ке разуђавајући ученице занатске школе, у име 600 чланова колико се воде по списку, дала је разрешењу ствој управи и изабрала нову, која је у ствари иста на челу са г. Др. Стеваном Милосављевићем.

Сиромашна прослава

Наш стари човинар Чика Павле Караподовановић, прославио је у тишини у своме дому 87 годишњицу свога живота. И ако се налази у високим годинама старости он ипак ради као младић у свима покретима и увек стиже да и на седницима општине Београда у својству пењог већника, узима живота учешћа у говорима и распоради текућих послова. Стално срећује на многим листовима и његови се чланци радо и са слушћу читају. Узима учешћа у занатском покрету. Ми му желимо кречног здравља у жељи да и даље пронади рад као и до сада на добро човечавство. Честитамо му 87 годишњицу његова живота.

Не похађају школу

Многи занатски ученици не похађају занатску школу и на тај начин доживе непријатности између мајсторија, јер бивају кажњавани. Потребно је да мајстори контролишу своје ученике дају исти редовно похађају школу. Треба имати на уму на последице које долазе поводом непохађања школе, јер поред изрицања казне ученици не могу бити никад произведени за калфе ако нису свршили занатску школу.

Редовна годишња скупштина Окружног одзора занат. удружења

На основу чл. 10 правила Окружног одзора Занатских удружења у Пожаревцу и одлуке истог одбора од 12. фебруара 1941. год. — редовна годишња скупштина свога одбора одржана је данас у недељу

а кроз воћину тишину разлеже се луна точкова, проћена нашом пењсом и веселим звукима гитаре.

Пут је био врло пријатан а време је тако брзо пролазило. Прелазимо брдо пролећу села и вароши да смо већ у близини Параћина.

Нестало је ноћне теме, звезде су се већ одакле угасиле, а јутарња светлост поче да се појављује кроз прозорска скла.

Ево нас пред станицом у Параћину. Брзо излазимо из воза и уредио се одакле се одмах упутимо у варош.

Јутарња свежина још више развеселила наша лица и ми, радосни од пријатног расположења, љубопитљиво посматрамо све око себе.

Најзад смо у прквеној порти. Тамо се јако одморисмо, и одмах поједемо у фабрику стакла. У другу штуку и разговору брзо стигосмо,

23. марта т. г. у канцеларији Зават. Удружења у Пожаревцу.

Скупштина Удружења „Слога“

У недељу 6. априла Удружење „Слога“ Пожарев, занат, и редници одржало своју 41. редовну годишњу скупштину у своме друштвеном дому а у 9 часова пре подне.

Са села

Похара задруге у Крњеву

У Крњеву у току ове зиме два пута провођена је 1. Земљоради, набављајући задруга.

И прави и други пут лопови су ушли у задружни магацин на исти начин.

Они су промовили вид и ове и из магацина први пут робе у вредности око 400 дин., а други пут око 1500 д.

Други пут су одели: 3 кг. кафе 20 кут. цигара „Драва“ сапуна, сардине, цемнере и др. — ово у чemu се сада осећа оскудице.

Интересантно је да задружни магацин удаљен од општинске зграде један је 50—100 метара.

Да се веда у буђуће поновиле похаре и проведе магацини управе задруге решила је да, и поред општинских новачких стражара, чува сва своја имовину и због тога тражида је од полицијске власти оружје и наредила је магационеру да сава у задужној згради.

Поред горње штете задруга је прошле године имала и велику штету од поплаве.

Протплог лета од превале обилска вода из ближњег потока ушла је на 1 метар висине у магацин и покварила сеју робу, која се налази у тој висини.

На тај начин учињена је штета задруги у 12 хиљ. динара.

Али ипак се све спровело добро.

Задруга је имала добар сбрт и задругари поред ове штете добиће за поделу око 11.000 динара на и ме дивиденде.

За село

Позив виноградарима

У Нишкој пољопривредној школи у Пожаревцу одржана је петодневни течај из организовања винове лозе, одбране винове лозе и воћака од болести и штеточина. На овом течaju поред пре-

давања течадима ће се и практично приказати различите врсте резидбе појединих сорти винове лозе које се гаје код нас. Поводом овог течаја разаслати су преко Српског пољопривредног одбора позиви сеоским виноградарима, а овим путем се апелује и на пожаревачке виноградаре да узму што већег учешћа на овом течају. На крају течадима ће бити подељене награде. Течај је бесплатан. Пријаве прима српски пољопривредни референт инж. г. Божидар Ђурић. Течај почиње у уторак 25. марта т. г. у 8 часова пре подне.

Негашен креч против влаге у свињцу и штали

Познато је да влага у свињцима и штатама веома скоди сточи, јер не само да она лакше оболева (заједи, реуматизам, оболеље зглобова итд.), већ рђави гасови који се тада налазе у штадима (угљена киселина и амонијак) директно утчују рђаво ва здравље стоке.

Разуме се да је за чист и сув ваздух пре снега потребна ваљана сагређена штала, са порозним дуворима и топлим непропустљивим тлом, и добра вентилација штаде која ће одводити рђав, а приводити добар свеж ваздух. Међутим кад све ово није урађено како треба те и да у свињцу и штали влаге можемо се помоћи негашеним кречом. Познато је да негашени креч веома жудно улија влагу из ваздуха („хигроскопија“ је), а и угљену киселину. Разуме се да креч најбоље улија влагу кад је погнуто сув, тј. кад га донесемо у комаду што свижије из кречане. Он се онда испиће у врећу или у што ситне камадиће и дневно посыпа по хладницама и по поду штаде или свињца.

Ако се то стално и како треба ради, биће тамо ваздух увек сув и здрав. А зна се већ да је креч и изверно дезинфекцијује средство.

Урастao нокат

Урастој нокат је обожење од којег готово није јади наш сељачки свет. Иако у последње време та се болест почела ширити и на селу захваљујући тесној и незгодној обући. Оболење се састоји у томе да се приликом рашчења углови нокта зарију у тело. То се најчешће дешава код палца по ноги, али може бити и код других прстију. Нокат притиском и гнечењем направи рану у свом лежишту, настаје оток, празнило, гнојење. Околина ране јако боли и човек с тешком муком може да хо-

стез, као из Енглеске, Аустралије и тако даље. Затим њакову прераду, предење вуне, бојење, сушење, ткање и друго, све помоћу машине.

Пошто смо све ово видели, отишли смо на ручак који нам је приредила дирекција фабрике.

После ручка раздељени смо код појединих домаћина који су нас љубазно примили на конак.

Они су били толико добри и предуретљиви, да њихово гостопримство заслужује нашу захвалност.

Ујутру смо се опростили са њима и већ у 5 часова били на станици, одакле смо кренули за Крушевач.

Кад смо стигли у Крушевач, где нас је дочекао и г. Директор тамошње Трговачке академије, пошли смо сама заједно у варош која је врло лепо уређена са много лепих зграда и установа.

— Наставиће се —

да, па једва може да ради. Лечење ураслог нокта најбоље је пре-дузети што аре, док још не постоји обилније запаљење у његовој окољини. То се постиже најбоље операцијом, приликом које се нокат скида. Сама операција је потпуно безболна. Да би се спречило развијање ураслих ноката, треба да се пази како се нокти секу. Ако се нокат сече тако да углови остају несасечени урасливе вокте никада се неће појавити.

ИЗ КЊИГА И ЛИСТОВА

Умерени комунизам у Кини

Долготрајни лист „Rekord“ од 6. децембра 1940. год. пише следеће: „Пре неколико година комунизам Кини сматран је ОТВОРЕНИМ ве-пријатељем свих религија, иврочите хришћанске. Истина рано је говори-ти о томе каква ће бити будућност кинеског комунизма. — У про-винцијама где га има — или ово се може рећи, да он узима нешто различан облик од комунизма рус-ског. Мисионари су дозвољено да проповедају у обичајима где вла-деју комунисти и комунистичке во-ђе отворено изјављују да су они погрешили што су се стављали из-супрот хришћанству“. П. Г.“

ПОЗОРИШТЕ

Црни и бели Цигани

Гостујуће позориште приказало је први пут 18. о. м. комедију „Црни и бели цигани“ со причи г. Вукадиновића и драматизацији г. Геца. У комедији није било поста-вљање и решавање каквог пробле-ма што нас не изненадује, јер нам је г. Гец познат као комедиограф хумора и забаве. Но апак се мора нешто рећи о писцима, чија дела, (назива се само разлог) — симпа-тишу ауторитетивни писци београд-ских позоришних хроника. Аутор ове комедије вије вајпре, пречистио добро појам „цигански“. Јуде цре-ве коже по природи, који поштено радећи заражују парче хлеба, а ко-је ми називамо циганима, даје је писци у веома симпатичној боји, да-би им мало доцније нанео увреду називајући њиховим именом фили-стери и беспосличаре и назови ху-мане људе, нашег имућнијег дру-штва. Ако наје нечако БИТИ ЦИ-ГАНИН, овде је писао био у за-блуди мислећи да је погодио пра-ви назив за оне људе које је у сво-јој комедији називао „белим цига-ним“. Укратко, не износећи садр-жај комедије, аутор је хтео да напише нешто што би се назвало комедијом, али тога нема јер је про-пуштено постављање ма каквог проблема, развијање истог и решавање, а које су основни приципи сваке комедије, као врсте уметно-сти. Г. Гец да се је руководио ти-ме да је уметност субјективна сли-ка објективне стварности, он је од ове „комедије“ могао да направи комедију. Не који начин? Требао је радњу тако развити, да друштво изазови хумаво, Жике извозника и околне искористи талент Миле, а потом врати је друштву из кога је узело, као више ненотребну за себе. Ово је друштво то могло у-чинити јер позиције за коме оно стоји много су јаче а средство за ово искоришћавање много разно-врснија и сигурана да им се ви-би могло тако лако супротставити

друштво Цалета бандисте и Гуце певачице, емигранта Вење и Јаше клавирасте.

Развитак радње ове „комедије“ како ју је направио г. Гец и су-више је блед, монотон и без дина-мике. А свршетак наизнан и сцен-ски исподутно намештен.

„Црни и бели цигани“ и поред свега тога могли су да задовоље жељу оног дела публике, који тра-жи само смех и забаву. Али неоз-бильност глумаца за време игре,

некаучене улоге и дуге паузе из-међу дијалога, поквариле су и онај утисак, којим добра игра често из-плачи рђаве комаде.

Међу глумцима ипак су се иста-кли својом игром г. Савић и Алекс-андровић. Г. Мирковић је и овог пута дао доказа о свом таленту који у свакој прилици долази до изражаваја. Задовољили су г. Делић и г. Јовановић. Од дама г-џа Бабић је једини озбиљно схватила сво-ју улогу, те с тога и била добра.

команди и држи за палицу. Стар-тер диже крила.

— Навуци — пада даље коман-да стартера и младић званича кри-лица и реном превиши став. На старту су тиме завршene све при-преме. Још само неколико упутства кад ухватиш бразну навуци јако, кад будеш на десет метара узми чапке, палицу држи чврсто стадно — и стартер даје руком знак.

Једрилица брзо клизи по поко-шеној трави. Стартер је напустио једрилицу и она иде сва брже. Младић седи на свом месту и чврсто држи команде. Када ви ће бр-зине једрилица се по коју ће вијаја од земље. Руковање које ви је из-врсно. Једрилица се свајд правим углом псење. Правац кретања је од-личан, а положај једрилице потпу-но хоризонталан.

Шести је метар једрилица се пе-ње.. Достигла је и осми, десети, пике-а још нема. Тако код дванаестог метра висине, једрилица у хо-ризонталном правцу добија супр-тан положај. Лет је успео. Лагано се једрилица соушта. За њом остави чланови групе. Кљун је додир-нуо земљу. Младић је задовољан, али му се у очима оцртава некак-ав бол и туга.. Зашто је тужан?

— За собом има још један успео лет. Још неколико метара спрва-клиза. Зустинђа се. Он је већ от-кочија и окружен својим друго-вима. Настави коментари.. С хла-дним осмехом на уснама он се ро-бина кроз гомилу и одлази некуд.

Још неколико старта и мак се спуштио. Науштамо ливаду ствим заловљени. Наједном однесуд чу-јемо тих глас гитаре. Идем.. Је.. Из једног шатора краје се налазимо оног младића. Правили смо се да га не видимо.. Ишли смо лагано слушајући тужне гитаре и његов ано глас; он је:

„И срушише се лепи снови моја“

Службене вести из Баничанско Подунавске Жупе Б. Л. П-а

Скружнице бр. 28.

Седница Управног одбора ове Жупе, одржана на дан 17 марта 1941. г.

Присустви: г. г. Ирић, Симићевић, Давидовић, Михајловић,

Анђелковић, Митић и Стојановић

Извештили се г. г. Шухартовић и Јовић

1. Прима се к знању извештај Ивановића са утакмице Слога — Јаковића са утакмице Млава — Св. Ђорђе. Резултат 1:1.

10. По акту Жака бр. 15 који извештава да му је игралиште под водом, све утакмице одређене да се играју на његовом игралишту — играће се на игралишту Ђ. Смедеревића.

11. Акт Сартида бр. 69 подсе-везу на надлежност.

12. Акт Викторије бр. 40 прими-се к знању. Саслушање играча Урошевића послато Потсавезу на надлежност.

13. Прима се к знању извештај г. Анђелковића са утакмице Млади Радник — Југославија. Резултат 6:0 за Мл. Радника.

14. За утакмице које се играју на дан 30 марта одређују се следећи дежураци:

У Пожаревцу Мл. Радник — Југославија г. Давидовић.

У Петровцу Грађански — Млава г. Јанковић.

У Смедереву Сартид — Млади Радник и Дувавац — Борац г. Недељковић.

У Ковику Ђ. Смедеревац — К. С. К. г. Евглер.

Псекретар,
Влад. Симићевић

НАША ПРИЧА

НА ЛЕТИЛИШТУ

Написао: М. В. Миљковић — „Миле“

Пријатво јесење вече. Корачимо працњавим друмом. Са покошених ливада осећа се мирис покошена сена. Са падине доловије весео жа-гор више младића и девојака обу-чени у беле комбинезоне... Ускоро смо код њих. Плаво-бели облаци лете по небу. Није много топло, али ипак зној цури са млада и свежа лица. Њих дванаесторица раскопчаних комбинезона као у маршу вучу и гурају свога вратца на крај ливаде. Тамо је старт. Жу-ре, а за њима живани дебео ко-понци. На циљу их чека стартер.

— Ко је на реду? — пита он док се једрилица окреће циљу старта.

— Ја — одговара весело један младић, стављући кожву капу, док се три други удаљавају од једрилице. Он седа на своје место.

— Бежи! — гласи команда стартера; младић вежа себе за апарат. Потом намешта стопала на ножно-

стручно вршимо све оправке

РАДИО АПАРАТА

свих фабриката

ТЕХНИЧКА ТРУДНОСТ

РАДЊА

12

ПРОМЕЊЕН, РЕД ВОЖЊЕ НА ПРУЗИ ДУБРАВИЦА - ПО-ЖАРЕВАЦ

Почев од I-IV-1940 год. возо-ви из Пожаревца за Дубравицу

Врбицо и Ускре долозе

МУШКИХ, ЖЕНСКИХ и ДЕЧИЈИХ ЦИПЕЛА
израђених по најновијим моделима, као и од најбољег материјала.
 те је интерес свакога потрошача обуће, да пре него што исту купи, посети нас, јер је наша обућа **позната као непадашива у трајности.**

Преглед робе слободан
Куповина необавезна

Дођите и уверите се

УСЛУГА БРЗА И ТАЧНА

Продавница

„БОСТОН“ А. Д.

Пожаревац

полазиће сваког дана седам недеље у 16,30 часова а недељом у 9,40 часова. Из Дубравице за Пожаревац полазиће сваког дана у 17,50 часова.

ПАРАСТОС

Пожаревачко Женско друштво приређује парадостос друштвеним умрлим члановима: легаторима, великим добротворима и утемељенима у овд. Саборној цркви у суботу 29. марта у 11 часова.

Моле се породице умрлих чланова, пријатељи и чланови свога друштва, да извеле присуство вати парадостосу.

Управа

Театар
Тон-кино „Трудин“
приназује још само данас у недељу 28 марта т. г. — одличан души програм — дневну и вечерњу претставу.

I филм:

Пустоловина славног Енглеског детективе Шерлока Холмса

Баскервилски пас

Према роману Конана Дојла.

II филм:

Жиголета

Ванредна француска драма из Париског живота.

НАШИ ПОКОЈНИЦЕ

Вукесаза — Вука Трајилозиј, супруга Јована Трајилозија терзије овд. — преминула је 17.0. м. у 70 години живота и сахрањена 18 марта т. г.

Бог да је прости!

ОГЛАСИ

Гостионичарско удружење

за град Пожаревац и срез поморавачки извештава чланове и остале заинтересоване да г. Раденко Милић није више секретар удружења.

УПРАВА

Кућа са великом шлагером згодна за сељака: продаје се:

Упитати у уредништву листа.

Продајем хитно теретни камисон добро очуван и врло јевтино услед одавска на вежбу.

1-2 Продавац
Велимир Т. Николић, предузимач

Стан ЗАСЕБАН у Призренској улици број 29 — издаје се одмах.

Обратити се Драг. Станковићу

— кафана „Златни коњ“.

ОПЛАДНИХ КАЛЕМОВА од најбољих столних СОРТИ ГРОЖЂА ограничено количину продаје 1-2 МИЛИВОЈЕ Ж. АНТИЋ

Објава

Пожаревачки занатска задруга

ПРОДАЈЕ:

**1 струјомер, 1 пећ,
1 врата и једне
филарете дрвене**

Продаја ће се извршити усменом лицитацијом на дан 27.0. м. у 10 часова пре подне.

Близка обавештења могу се добити сваког дана у задрузи, у кући Жике Илића адв. овд. преко пута поште. Цветни трг. бр. 33.

СКУПШТИНА

Удружење трговца за срез Пожаревачки

у Пожаревцу

одржаваје своју редовну ГОДИШЊУ СКУПШТИНУ

у недељу 30. марта 1941. године у 10 часова пре подне у свечаној сали Дома Трг. Омладине са следећим дневним редом:

1. Избор 3 члана за оверу записника.

2. Читање извештаја управног одбора о раду у току 1940/41. год.

3. Читање извештаја о стању благајне.

4. Читање извештаја надзорног одбора.

5. Давање разрешнице управном и надзорном одбору за рад у 1940/41. години.

6. Предрачун прихода и расхода за 1941/42. годину.

7. Евентуална питања и предлоги ако их буде било.

Позивaju са чланови да целога подручја да на ову скupштину дођу.

Број 130 3
8 марта 1941. год. 3
Пожаревац. Управа

ЗА ИЗДАВАЊЕ у Сингапуре вој улица број 4, на Рибљој пијаци, издају се од 1. маја о. г. просторије на другом спрату, које се састоје од 4 велике собе, претсобља и неколико спретних одељења. Погодне за стан, а и за канцеларије. За услове упитати.

Главна земљорадничка на базаљачка задруга Стовариште Пожаревац

а Ви се још нисте снабдили са потребном Вам обућом, зато не заборавите да пре него што купите **ОБУЋУ за Власкао и Вашу породицу**, посетите нас и прегледате наш **избор, квалитет и цене**, јер смо успели да и поред великих тешкоћа око добијања сировина снабдемо нашу продавницу са **валиним избором**:

Дођите и уверите се

УСЛУГА БРЗА И ТАЧНА

Ћевапџија Љуба Станковић - Лесковчанин

Извештава поштовано грађанство да је отпочео рад у кафани „Касина“

где се могу у свако доба добити

прави Лесковачки специјалитети

Једна посета увериће вас о квалитету и изради робе.

Цене умерене, — приступаче сваком потрошачу.

НОВО отворени САЛОН ЖЕНСКОГ ОДЕЛА

МИЛИЦЕ М. ВАСИЉЕВИЋ

у Пожаревцу -- Урошева 14.

Прима на израду све врсте ЖЕНСКОГ ОДЕЛА и израђује по најновијим журналима

За детаљнија обавештења обратити се ГАЛАНТЕРИЈИ

2-2

ПОЖАРЕВАЧКА ШТЕДИОНИЦА Вештачки **ДНЕУМОТОРАГ**

ПРОДАВАЊЕ

путем јавне лицитације на дан 9. априла 1941. год. у 9 часова пре подне у своме локалу у Пожаревцу нерегулисану залогу број 4597 која се састоји из 150 ком. акција Млавске Штедионице у Петровцу уnom. вредности Дин. 15.000.—

Позивају се лицитанти на ову лицитацију.

ПОЖАРЕВАЧКА ШТЕДИОНИЦА

Музаци Соколског друштва

у Пожаревцу 3

ПОТРЕБНИ СУ

МУЗИКАНТИ за дувачки оркестар.

Пријаве се примају свакодневно код друштвеног благајника брата Јанковића Драгослава трговца у табачници (преко пута Лекића) где ће заинтересовани добити сва потребна обавештења и услове. Рок пријаве до 20. марта о. г.

Из канцеларије Соколског друштва у Пожаревцу, Бр. службено.

Издајем **ВЕЋИ СТАВ**

СА КУПАТИЛОМ, БАШТОМ и ВОЋЕМ преко пута нове цркве.

Обратити се 2-3

ХОТЕЛ „БЕРЗА“

За самце две засебне собе у центру вароши

издају се одмах

улица Душанова бр. 12.

Но оглашује

тај напредује

дајем грудне оболелим, а тако исто свима онима који су га примили по санаторијумима

2-3

Др. ШИЛУТИН ОБРАДОВИЋ за јело и семе

продажа на мање и веће количине

Брачарска радија ЖИЖЕ ПЛЯТНЯ

2 до „Два бела голуба“

Бивши физикус опр. Пожаревачког

Др. МИЛАН П. МИЛОВАНОВИЋ

Будниција преко целе године

2-3

у Јањачкој бањи. 2-3

Вила „Даница“ (преко пута топлот купатила)

Спремам ученике средњих школа, закључно са VI ра. из свих предмета а специјално из математике и француског језика.

Милан М. Михаиловић, ст. права.

3 Браничевска — 21

Штампарија

Борћа Наумовића

у Пожаревцу

израђује све штампане погребе тачно и на уређено време а са ценом 2-3 умереном.